

ЕКОНОМІКА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

II семестр 2019-2020 навчального року
12-II-МЗЕД

Лекції: відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Практики: відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

КОМАНДА ВИКЛАДАЧІВ:

Лектор: Дикань Валерія Володимирівна

Контакти- (057) 730-10-46, e-mail: kaf_mia@ukr.net

Години прийому та консультацій: середа 11.00-13.00

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

В сучасних умовах важливе значення має знання економіки країн - партнерів у зовнішньоекономічній діяльності. Глибоке вивчення окремих країн і регіонів, з якими налагоджуються економічні відносини, дозволить отримати значні вигоди для суб'єктів господарювання та національної економіки, допоможе уникнути негативних наслідків в міжнародному бізнесі і максимально використовувати досягнення завдяки співпраці з іноземними партнерами. Вітчизняні суб'єкти економічної діяльності повинні володіти інформацією про економіку зарубіжних країн, економічний потенціал країни-партнера, галузевій структурі економіки, економічної політики уряду, особливості зовнішньоекономічної діяльності, ступеня участі держави в міжнародному поділі праці, політичні уподобання, національні особливості ведення ділових переговорів. Кожен суб'єкт господарювання, кожне урядова установа, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, повинні мати в своєму штаті фахівців, глибоко розбираються в цих питаннях.

«Економіка зарубіжних країн» як наука має не тільки пізнавальне, а й практичне значення, так як вона визначає такі сфери в міжнародних відносинах нашої держави, в яких співпраця з іноземними партнерами буде найбільш ефективним. Важливо знати можливості ринків кожної держави виходячи з потенціалу експорту, а також оцінювати ресурсну базу іноземного партнера з урахуванням потреби в імпорті. Також дає можливість вивчити особливості ділової етики партнера для успішного ведення переговорів.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування та розширення світогляду студента в області теоретичних основ функціонування економічних систем світу, моделей розвитку різних країн);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння своєрідності й неповторності організації національних господарств найбільш розвинутих держав світу, виявлення їх спільних та відмінних рис розвитку);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості у аналітичному оцінюванні ефективності моделей економічного розвитку окремих країн, у факторах урядового втручання в економіку індустриальних країн; оцінці впливу світових економічних систем на розвиток економіки України)

4. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента використовувати для вирішення аналітичних і дослідницьких завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології)

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області розвитку економіки окремих країн, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до розвитку процесів економічного зростання, а також місця України в міжнародних економічних відносинах).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо ви маєте бажання отримати поширену інформацію з формування цілісного уявлення про механізм, ресурси, основні тенденції та перспективи розвитку економік основних регіонів і країн світу з урахуванням різноманіття соціально-економічних і політичних процесів, що відбуваються в сучасному світі, то саме цей курс познайомить вас з макроекономічними показниками країн, що грають важливі ролі в сучасній системі світогосподарських зв'язків та допоможе у розвитку здатності інтерпретувати загальні тенденції розвитку провідних країн світу.

Від здобувачів очікується: базове розуміння економічної теорії, регіональної економіки.

Перша частина курсу присвячена вивченню загальним поняттям економіки зарубіжних країн, а інша частина курсу охоплює поглиблене вивчення характеристики економічного розвитку країн світу.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з лютого по червень, дає студентам глибоке розуміння економічних систем та моделей розвитку різних країн, процесів їх формування, функціонування і модернізації.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та виконанням творчих рефератів. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Теми курсу

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1	2	Економіка зарубіжних країн, її сутність та процес формування	2	Вступ. Загальна характеристика світової економіки

2	2	Національні економіки в системі світового господарства. Варіативність моделей економічного розвитку		
3	2	Ресурсний потенціал світової економіки	2	Економічна структура світу
4	2	Глобальна трансформація світового господарства		
5	2	Механізм світової економіки	2	Національні економіки в системі світового господарства.
6	2	Процес економічного зростання		
7	2	Регіонально-інтеграційна структура країн світу	2	Ресурси як основа міжнародної економіки. Детермінанти економічного успіху країн-лідерів
8	2	Економіка США і Канади		
Модульний контроль №1				
9	2	Економіка Японії	2	Економіка США і Канади. Економіка Японії
10	2	Країни Європейського Союзу		
11	2	Економіка країн СНД	2	Країни Європейського Союзу
12	2	Економіка Китайської Народної Республіки (КНР)		
13	2	Особливості економічного розвитку нових індустріальних країн	2	Економіка країн СНД. Економіка Китайської Народної республіки
14	2	Загальна характеристика економічного розвитку країн, що розвиваються		
15	2	Сутність глобальної економіки та економічної глобалізації	2	Україна в міжнародних економічних відносинах
Модульний контроль №2				
Іспит с дисципліни				

Індивідуальні завдання

В якості індивідуального навчально-дослідного завдання під час вивчення курсу «Економіка зарубіжних країн» пропонується виконання реферативних робіт або аналітичних досліджень.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
--	---------------------------------	-----------------------	-------------

ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується виконання творчого реферату впродовж I модулю та створення відео-розповіді впродовж II модулю. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

За складову “**Відвідування лекцій**” бали не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі з неповажних причин. За відвідування кожної лекції понад 50% (4 лекції) нараховується до 3 балів. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Навчальний матеріал пропущених занять студент повинен опанувати самостійно. Якщо заняття пропущені без поважних причин, студент повинен відповісти на контрольні запитання з матеріалу кожного такого заняття.

У складовій “**Індивідуальна робота**” оцінюється якість виконання та захисту розрахунково-графічних робіт. Кожен модуль включає виконання та захист однієї РГР, оцінювання якої проводиться за трьома рівнями: — “відмінно” – 30 балів; — “добре” - 20 балів; — “задовільно” – 10 балів **Максимальна кількість балів складає 30 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 10 балів) та ступенем виконання практичного завдання (до 7 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу. **Максимальна сума становить 20 балів.**

Модульне тестування:

Модульний контроль – комп'ютерне тестування наприкінці модуля, яке містить завдання по всьому вивченому за модуль матеріалу. Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання. **Максимальна сума становить 40 балів**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Дикань Валерія Володимирівна (<http://www.kart.edu.ua/kaf-mia-ua/kolectuv-kafedru-mia/glushenko-tn-ua>) – лектор з питань Економіки зарубіжних країн в УкрДУЗТ. Кандидат економічних наук з 2006 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д.64.051.05 при Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна за спеціальністю 08.02.03- організація управління, планування і регулювання економікою. Тема дисертації «Державне регулювання інвестиційного забезпечення розвитку міжнародних транспортних коридорів в Україні». Доктор економічних наук з 2014 року. Дисертацію захистила у спеціалізованій вченій раді Д. 64.051.05 при Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством Напрямки наукової діяльності: розвиток машинобудівного комплексу України в умовах промислово-логістичної системи.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент оволодіє навичками надання короткої економіко - географічної характеристики технічного оснащення та сфері застосування різних видів транспорту; застосування принципів взаємодії різних видів транспорту і методів аналізу стану єдиної транспортної системи країни та окремих її регіонів.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ ЕКОНОМІКА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

1. Дати поняття про економічну структуру світу.
1. Розкрити сутність глобалізаційних процесів.
2. Охарактеризувати світову торгівлю.
3. Пояснити роль вільних економічних зон (ВЕЗ) у формуванні світової економіки.
4. Пояснити роль ресурсного потенціалу для функціонування економік окремих країн.
5. Охарактеризувати види економічних ресурсів.
6. Пояснити роль мінеральної сировини в світовій економіці.
7. Охарактеризувати світові технологічні ресурси.
8. Охарактеризувати світові інформаційні ресурси.
9. Охарактеризувати світові трудові ресурси.
10. Охарактеризувати світові фінансово-кредитні ресурси.
11. Що таке світова економіка?
12. Які індикатори використовуються для проведення міжкрайових порівнянь?
13. Які типології країн вам відомі? У чому їх суть?
14. Оцініть позиції країн-лідерів у глобальній економіці.
15. Охарактеризуйте основні ознаки країн-лідерів.
16. Оцініть місце США у світовій економіці.
17. Охарактеризуйте місце та роль Канади у глобальній економіці.
18. У чому полягає своєрідність розвитку японської економічної моделі?
19. Назвіть основні чинники виникнення Європейського Союзу
20. Які критерії існують для вступу нових членів ЄС? У чому полягає їх суть?
21. Охарактеризуйте особливості сучасної моделі ФРН.
22. Охарактеризуйте особливе місце Великобританії у світовій та європейській економіці.
23. Особливості положення Італії в європейській та світовій економіці.
24. У чому полягають особливості відносин України з Європейським Союзом?
25. Назвіть та охарактеризуйте особливості етапів розвитку СНД.
26. У чому полягає специфіка білоруської моделі економічного розвитку?
27. Назвіть та охарактеризуйте специфічні риси трансформаційної моделі Молдови.
28. У чому полягає специфіка сучасної економічної моделі Китаю.
29. Розкрийте суть економіки держав-«драконів» і держав-«тигрів».
30. Визначте основні напрями економічного співробітництва України з НІК.